

фінансової інформації, відображеній в публічній звітності, та створити перешкоди для її об'єктивного аналізу.

Список використаних джерел:

1. Примостка Л.О. Фінансові деривативи: аналітичні та облікові аспекти: монографія / Л. О. Примостка. – К.: Київ. нац. екон. ун-т, 2001. – 264 с.

2. Здреник В.С. Бухгалтерський облік і контроль операцій з похідними фінансовими інструментами: організація та методика : монографія / В. С. Здреник, О. В. Ярошук; Терноп. нац. екон. ун-т. – Тернопіль: Крок, 2011. – 271 с.

УДК 657.411

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ: ЙОГО СТРУКТУРА І ПОРЯДОК ВІДОБРАЖЕННЯ ЗМІН.

І.О.Павлишин

ІФНТУНГ, вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, Україна, 76019

Одним із основних завдань бухгалтерського обліку є достовірне та повне відображення в ньому прав власників та розкриття їх у фінансовій звітності. Важливою інформативною ознакою будь-якого економічного суб'єкта вважається показник рівня його власного капіталу.

Власний капітал є важливою складовою серед джерел формування ресурсів підприємства, тому правильна організація його обліку є запорукою точної і потрібної інформації, яка є основою ефективних управлінських рішень [2].

7.02.2013 року було прийняте НПСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», який було відмінено існуючі раніше ПСБО 1-5. Було змінено підхід до формування фінансової звітності, а також внесені суттєві зміни як до їх назв, так і до їх наповнення.

Відомо, що власний капітал у балансі відображається у першому розділі пасиву «Власний капітал» і до 2013 року включав у себе такі статті: статутний капітал, пайовий капітал, додатковий вкладений капітал, інший додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), неоплачений капітал, вилучений капітал. Порівняльний аналіз змін, що відбулись в структурі власного капіталу відображено в таблиці 1.

Рахунок 40 «Зареєстрований (пайовий) капітал» об'єднав у собі раніше відокремлені рахунки «Статутний капітал» та «Пайовий капітал», і це логічно, оскільки як статутний, так і пайовий власне є різними формами зареєстрованого капіталу, що залежить від організаційно-правової форми підприємства. На нашу думку не зрозумілим залишається тільки винесення пайового капіталу у назву нового рахунку, так як статутний капітал зустрічається у набагато більшій кількості суб'єктів господарювання, ніж пайовий. Доцільно було новий рахунок назвати просто «Зареєстрований капітал».

Зміни, запроваджені [НПСБО 1](#), суттєво вплинули на структуру додаткового капіталу. Якщо раніше додатковий капіталу поділявся на

додатково вкладений та інший додатковий капіталу, то з 1.01.2013 року виділяють додатковий капітал і капітал в дооцінках.

Таблиця 1 – Порівняльний аналіз структури власного капіталу

До 31.12.2012 р.		З 01.01.2013 р	
Код рядка	Назва статті	Код рядка	Назва статті
300	Статутний капітал	1400	Зареєстрований (пайовий) капітал
310	Пайовий капітал		
320	Додатковий вкладений капітал	1410	Додатковий капітал
330	Інший додатковий капітал	1405	Капітал у дооцінках
340	Резервний капітал	1415	Резервний капітал
350	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
370	Вилучений капітал	1425	Вилучений капітал
360	Неоплачений капітал	1430	Неоплачений капітал

Було відокремлено всю інформацію, що стосується переоцінки, індексації необоротних активів. В складі додаткового капіталу залишились додаткові внески засновників, емісійний дохід, вартість безкоштовно одержаних необоротних активів, сума капіталу, який вкладено засновниками понад статутний капітал, накопичені курсові різниці. Відповідно до змін, які відбулися, тут знайшли місце і накопичені курсові різниці, які відповідно до НП(С)БО 1 в даний час також відображаються в додатковому капіталі. Змінився і порядок відображення змін складових власного капіталу. Зміни в складі зареєстрованого капіталу, неоплаченого і вилученого капіталу, а також розподіл прибутку як і раніше відображається у Звіті про власний капітал. Операції, що призвели до зміни додаткового капіталу, як зміни в іншому сукупному доході, розкриваються у Звіті про фінансові результати. Спеціально з цією метою ця форма звітності була доповнена окремим розділом – Сукупний дохід. Сумарна зміна іншого сукупного доходу згорнуто відображається у Звіті про власний капітал.

Безперечно, зазначені зміни мають певний вплив на організацію і ведення обліку власного капіталу.

По-перше, за рахунок додаткових субрахунків та внесення змін до синтетичних рахунків з обліку складових власного капіталу та у фінансовій звітності підприємства підвищується якість інформації, адже форми звітності стали більш зрозумілими і повними.

По-друге, за рахунок чіткого призначення відповідних субрахунків для обліку окремих операцій зі зміни власного капіталу зменшилася ймовірність неправдивого відображення на них здійснюваних господарських операцій.

За рахунок внесення додаткових субрахунків будь-яке підприємство може конкретно прослідкувати не тільки зміни в структурі власного капіталу, а також і зміну інших статей Балансу. Якщо раніше субрахунок «Дооцінка активів» був у складі рахунку «Додатковий капітал», то зараз за рахунок винесення його на окремий рахунок, суб'єкт господарювання може простежити за рахунок зміни яких складових балансу відбулися дані зміни,

адже були чітко визначені субрахунки 411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів, 412 «Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів».

Отже, вдосконалення бухгалтерського обліку власного капіталу є перспективою для подальших розвідок у даному напрямі, що повинні знайти відображення у розробці вдосконаленої методики організації та відображення власного капіталу та його змін у фінансовій звітності.

Список використаної літератури:

1. Сучасний погляд на власний капітал. / Т. О. Гуренко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. - 2013. - Вип. 181(3). - С. 79-84. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvnuau_econ_2013_181\(3\)_16.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/nvnuau_econ_2013_181(3)_16.pdf)

2. Саморай А. О. Власний капітал: законодавчі зміни в обліку та порядку його формування / А.О. Саморай // Економічні науки. – 2014. – С. 45-47.

3. Яровенко Т. С. Удосконалення методології бухгалтерського обліку власного капіталу у сучасних умовах / Т. С. Яровенко, К. П. Свистільник // Вісник Дніпропетровського університету. Сер. : Економіка. - 2013. - Т. 21, вип. 7(2). - С. 189-194.

УДК 657

ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ НА ВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ЗА МСФЗ

Я.А. Порохнавець

*МДУ, вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Україна, 89600,
e-mail:mtioblik@mail.ru*

Останніми роками у зв'язку із загальним економічним спадом в Україні спостерігається негативна динаміка розвитку усіх галузей економіки, у тому числі і ресурсовидобувної. У повній відповідності з економічними законами, для розвитку бізнесу українським видобувним підприємствам потрібно все більше інвестицій, за якими вони звертаються на зовнішній ринок капіталу.

Одним із способів залучення іноземних інвестицій є розміщення цінних паперів українських компаній на світових фондових біржах. Це завдання сьогодні стоїть перед багатьма сировинними підприємствами. Для його втілення необхідно, щоб фінансова звітність була транспарантною і містила в собі адекватну оцінку фінансового стану видобувного підприємства.

Фінансова звітність багато в чому служить основою для прийняття інвесторами управлінських рішень щодо вкладення фінансових активів в це підприємство. У кваліфікованих користувачів звітності виникають питання відносно того, відповідно до яких стандартів обліку вона складена.

Незважаючи на те, що в Україні функціонує чимала кількість підприємств-природокористувачів – законодавство з бухгалтерського обліку у видобувній галузі є відносно обмеженим та неповним.

Усі підприємства видобувної галузі ведуть облік та складають фінансову звітність за загальноприйнятими національними стандартами ведення обліку.